

**PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE,
FAKULTA ZDRAVOTNÍCKYCH ODBOROV**

*Témy k praktickej časti špecializačnej skúšky špecializačného študijného
programu
OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ V KOMUNITE*

1. Zhodnotenie zdravotného stavu jednotlivca, skupiny a komunity v rozsahu ošetrovateľského posúdenia

- zber informácií o zdravotnom stave pacienta / klienta – 1. fáza ošetrovateľského procesu
- zrealizovať posúdenie potrieb podľa štandardne používaných posudzovacích škál v komunitnej praxi, príp. podľa modelu zrealizovať fyzikálny assessment
- posúdiť bio-psycho-sociálne a spirituálne potreby pacienta/ klienta
- 2. fáza ošetrovateľského procesu – stanovenie sesterských diagnóz podľa aktuálnej legislatívnej normy
- zdokumentovanie ošetrovateľských intervencií

2. Zavedenie a odstránenie Huberovej ihly z implantovaného podkožného venózneho portu

- ovládať a prakticky predviesť pomôcky potrebné k zavedeniu implantabilného podkožného portu Huberovej ihly pre venózne -centrálne venózne prístupy
- ovládať aseptické postupy pri ošetrovaní podkožného portu na krátkodobú a dlhodobú infúznú terapiu
- u pacienta prakticky realizovať správne ošetrovanie podkožného portu Huberovej ihly
- zachovať funkčnosť, poznať komplikácie a realizovať prevenciu vzniku komplikácií a mechanickému poškodeniu podkožného venózneho portu
- prakticky zvládnuť aplikáciu farmakoterapie do podkožného portu
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

3. Zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest pomocou vzduchovodu

- poznať systém vyšetrenia dýchacích ciest zahŕňajúci anamnézu, klinické vyšetrenie, posúdenie náročnosti zaistenia dýchacích ciest
- ovládať základné manévry na zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest (ďalej len DC)
- poznať pomôcky na zabezpečenie DC – vzduchovody (ústne, nosové), laryngeálne masky, tracheálne kanyly, zvládnuť techniku priloženia a držania tvárovej masky
- pripraviť a vedieť používať pomôcky na zabezpečenie priechodnosti DC poznať zásady a prakticky predviesť zaistenie dýchacích ciest – NPA - Nasopharyngeal **Airway** – nosný vzduchovod – zavádza sa cez nosné dierky poznať zásady a prakticky predviesť zaistenie dýchacích ciest – OPA - Oropharyngeal **Airway** – ústny vzduchovod – zavádza sa cez ústnu dutinu

- poznať špecifiká intubácie vzduchovodom (poloha pacienta, hlavy....)
- realizovať posudzovanie pacienta pri zabezpečení NPA a OPA vzduchovodov, poznať špecifiká manipulácie a komunikácie s pacientom so zavedeným vzduchovodom
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

4. Skrining a skriningové testovanie v komunite

- oboznámiť sa s úlohami sestier v komunitnej starostlivosti pri identifikácii zdravotných rizík a potrieb súvisiacich so zdravím, uchovaním zdravia a prevencie chorôb
- oboznámiť sa so skriningovými vyšetreniami podľa aktuálnej legislatívy a ich uplatnením v komunitnej ošetrovateľskej starostlivosti
- realizovať skriningové vyšetrenia s ohľadom na vývinové obdobie, pohlavie, zdravotný stav a genetickú záťaž
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

5. Posúdenie funkčnosti a ošetrovanie tracheostomickej kanyly, gastrostómie, epicystostómie, jejunostómie, PEG, PEJ, urostómie, ileostómie, kolostómie

- poznať a prakticky predviesť pomôcky k zavedeniu tracheostomickej kanyly, gastrostómie, epicystostómie, jejunostómie, PEG, PEJ, urostómie, ileostómie, kolostómie
- prakticky demonštrovať správne ošetrovanie tracheostomickej kanyly, gastrostómie, epicystostómie, jejunostómie, PEG, PEJ, urostómie, ileostómie, kolostómie
- poznať komplikácie pri zavedení tracheostomickej kanyly, gastrostómie, epicystostómie, jejunostómie, PEG, PEJ, urostómie, ileostómie, kolostómie a postupy sestry na ich zvládnutie
- posúdiť funkčnosť a adekvátne ošetriť tracheostomickú kanylu, gastrostómiu, epicystostómiu, jejunostómiu, PEG, PEJ, urostómiu, ileostómiu, kolostómiu
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

6. Odsávanie z tracheostomickej kanyly

- realizovať prípravu pomôcok a pacienta k odsávaniu z tracheostomickej kanyly
- zvládnuť postup a techniku správneho odsávania cez tracheálnu kanylu
- zvládnuť zachovanie overenej polohy, kontrolu tlaku tesniacej manžety, kontrolu polohy pacienta, predchádzať poraneniam/komplikáciám z nesprávne zabezpečenej polohy
- zvládnuť starostlivosť o pacienta s tracheostomickou kanylou
- zvládnuť ošetrovanie kanyly, vložky do kanyly a okolia stómie
- ovládať starostlivosť o hygienu dýchacích ciest, odsávanie hlienov, starostlivosť o ústnu dutinu a nos, polohovanie a mobilizácia, špecifiká komunikácie
- poznať možné komplikácie pri odsávaní
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

7. Ošetrovateľský manažment u pacienta s črevnou stómiou a urostómiou v domácom prostredí (posúdenie a zhodnotenie zdravotného stavu, plánovanie ošetrovateľských intervencií, realizovanie a dokumentovanie fyzikálneho vyšetrenia, vrátane edukácie a selfmonitoringu)

- pripraviť pacienta a pomôcky na ošetrovanie stómie, prakticky demonštrovať techniku ošetrovania stómie
- uplatňovať pri ošetrovaní základné postupy a zásady ošetrovania stómii
- vedieť posúdiť funkčnosť a prípadné komplikácie pri jednotlivých druhoch stómii
- poznať jednotlivé pomôcky a vhodne ich použiť pri ošetrovaní stómie
- realizovať edukáciu u pacienta so stómiou
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

8. Ošetrovateľský manažment u rizikovej osoby v komunite (posúdenie a zhodnotenie zdravotného stavu, plánovanie ošetrovateľských intervencií, realizovanie a dokumentovanie fyzikálneho vyšetrenia, vrátane edukácie a selfmonitoringu)

- ovládať a realizovať posúdenie a zhodnotenie zdravotného stavu, fyzikálneho vyšetrenia (vrátane dokumentovania) u bezdomovcov, drogovzo závislých, u osôb s prenosnými ochoreniami
- ovládať a realizovať plánovanie ošetrovateľských intervencií, vrátane edukácie a selfmonitoringu
- pripraviť pacienta a pomôcky na ošetrovanie, prakticky demonštrovať techniku ošetrovania
- realizovať prevenciu a poradenstvo u bezdomovcov, drogovzo závislých, u osôb s prenosnými ochoreniami
- aplikovať v praxi nové trendy a programy v prevencii a liečbe, využívať harm reduction, stratégie boja proti drogám, aktívne vyhľadávať osoby s prenosnými ochoreniami, a realizovať skríningové testovanie,
- realizovať edukáciu a zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

9. Ošetrovateľský manažment u pacienta s tracheostomickou kanylou v domácom prostredí (posúdenie a zhodnotenie zdravotného stavu, plánovanie ošetrovateľských intervencií, realizovanie a dokumentovanie fyzikálneho vyšetrenia, vrátane edukácie a selfmonitoringu)

- zvládnuť techniku správneho odsávania cez tracheálnu kanylu, zachovať vhodnú polohu pri odsávaní
- ovládať a realizovať kontrolu tlaku tesniacej manžety, kontrola polohy pacienta – predchádzať poraneniam / komplikáciám z nesprávne zabezpečenej polohy
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

10. Ošetrovateľský manažment u detí a adolescentov v komunite (posúdenie a zhodnotenie zdravotného stavu, plánovanie ošetrovateľských intervencií, realizovanie a dokumentovanie fyzikálneho vyšetrenia, vrátane edukácie a selfmonitoringu)

- posúdiť a zhodnotiť zdravotný stav, posúdiť bio-psycho-sociálne a spirituálne potreby detí a adolescentov
- realizovať a dokumentovať fyzikálne vyšetrenie u detí a adolescentov, vrátane edukácie a selfmonitoringu
- demonštrovať špecifiká pri odbere ošetrovateľskej anamnézy u detí a adolescentov
- zrealizovať posúdenie potrieb podľa vybranej škály a modelu, zrealizovať fyzikálny assessment
- napláňovať špecifické ošetrovateľské intervencie na riešenie zdravotných problémov u detí a adolescentov

11. Ošetrovateľský manažment u nevyliciteľne chorého v domácom prostredí (posúdenie a zhodnotenie zdravotného stavu, plánovanie ošetrovateľských intervencií, realizovanie a dokumentovanie fyzikálneho vyšetrenia, vrátane edukácie a selfmonitoringu)

- poznať špecifické potreby nevyliciteľne chorých a umierajúcich
- poskytovať ošetrovateľskú starostlivosť so zameraním na aktuálny stav a potreby umierajúceho
- realizovať nácvik sebaobslužných činností
- zvládnuť jednotlivé druhy polohovania, otáčanie chorého, cvičenia – aktívne, pasívne, kondičné, relaxačné, vertikalizáciu, dychovú gymnastiku, chôdzu, prevenciu tromboembolickej choroby
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

12. Ošetrovateľský manažment u novorodenca v domácom prostredí (posúdenie a zhodnotenie zdravotného stavu, plánovanie ošetrovateľských intervencií, realizovanie a dokumentovanie fyzikálneho vyšetrenia, vrátane edukácie a selfmonitoringu)

- posúdiť zdravotný stav a zrelosť novorodenca (stav kože v perianálnej oblasti, starostlivosť o pupočník, odsávanie DC, hmotnostný rast dieťaťa, stav príjmu výživy a vylučovania dieťaťa)
- posúdiť schopnosť starostlivosti matky o dieťa (psycho-sociálny status matky, hygienický štandard sociálneho prostredia)
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

13. Vypracovanie návrhu plánu v oblasti podpory zdravia pre konkrétnu komunitu

- oboznámiť sa s úlohami sestier v komunitnej starostlivosti pri identifikácii zdravotných rizík a potrieb súvisiacich so zdravím, uchovaním zdravia a prevencie chorôb v konkrétnej komunite
- vypracovať návrh plánu v oblasti podpory zdravia pre konkrétnu komunitu s ohľadom na vývinové obdobie, pohlavie, zdravotný stav a genetickú záťaž
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

14. Zmapovanie alebo analýza aktuálnych programov prevencie, podpory a výchovy k zdraviu vo vybranej lokalite (mesto, obec)

- oboznámiť sa s úlohami sestier v komunitnej starostlivosti pri identifikácii zdravotných rizík a potrieb súvisiacich so zdravím, uchovaním zdravia a prevencie chorôb vo vybranej lokalite (mesto, obec)
- oboznámiť sa so skríningovými vyšetreniami podľa aktuálnej legislatívy a ich uplatnením v komunitnej ošetrovateľskej starostlivosti vo vybranej lokalite (mesto, obec)
- realizovať skríningové vyšetrenia s ohľadom na vývinové obdobie, pohlavie, zdravotný stav a genetickú záťaž vo vybranej lokalite (mesto, obec)
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

15. Zmapovanie alebo analýza činnosti komunitných centier vo vybranej lokalite (mesto, obec)

- oboznámiť sa s úlohami sestier v komunitnej starostlivosti pri identifikácii zdravotných rizík a potrieb súvisiacich so zdravím, uchovaním zdravia a prevencie chorôb
- oboznámiť sa so skríningovými vyšetreniami podľa aktuálnej legislatívy a ich uplatnením v komunitnej ošetrovateľskej starostlivosti
- realizovať skríningové vyšetrenia s ohľadom na vývinové obdobie, pohlavie, zdravotný stav a genetickú záťaž
- zdokumentovať ošetrovateľské intervencie

16. Posúdenie miery rizika destabilizácie osoby v komunite pomocou hodnotiacich škál

- oboznámiť sa so štandardne používanými posudzovacími škálami v komunitnej praxi so zameraním na posúdenie jednotlivých potrieb
- preukázať efektívne využitie konkrétnej škály pri posúdení zdravotného stavu pacienta / klienta
- zdokumentovanie ošetrovateľskej činnosti

17. Ošetrovateľský manažment o pacienta v dialyzačnom programe v domácom prostredí (posúdenie a zhodnotenie zdravotného stavu, plánovanie ošetrovateľských intervencií, realizovanie a dokumentovanie fyzikálneho vyšetrenia, vrátane edukácie a selfmonitoringu)

- poznať indikácie peritoneálnej dialýzy
- dodržiavať aseptické postupy pri ošetrovaní dialyzovaného pacienta
- poznať možné komplikácie pri peritoneálnej dialýze, postupy na ich zvládnutie